

Lekcija 11

Vještine i alati za razvoj kritičkog mišljenja

Vrijeme pripreme: 30'

Trajanje: 1 x 60'

Sažetak

Ovaj obrazovni scenario proširuje pojam kritičkog mišljenja i uvodi glavne alate i vještine kritičkog mišljenja, koji imaju za cilj poboljšanje razumijevanja, razmišljanja i kritičkog razmatranja ugla iz kojeg je priča ispričana. Učesnici će biti upoznati sa različitim alatima i tehnikama koji mogu značajno unaprijediti vještine kritičkog mišljenja, uz praktične vježbe i istorijske primjere koji ilustruju njihovu primjenu. Takođe će biti upoznati sa konceptom narativne teorije, gdje svaki medijski sadržaj predstavlja narativ, što znači da postoji neko ko ga priča i da svaka priča ima određeni ugao iz kojeg je ispričana. Ovaj ugao naziva se perspektiva ili tačka gledišta.

Onlajn edukativni sadržaji

- Lekcija o alatima i vještinama kritičkog mišljenja iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- Kviz o alatima i vještinama kritičkog mišljenja iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- Istraživanje mapiranja argumenata pomoću [Rationale](#)

Ključne riječi

Kritičko mišljenje, alati i tehnike za kritičko mišljenje, analiza i interpretacija, razumijevanje kritičkog mišljenja, sokratovska metoda

Cilj lekcije

Cilj lekcije je da učesnici shvate da je kritičko mišljenje fundamentalna, ključna vještina za današnju medijsku pismenost i orijentaciju u savremenom medijskom svijetu, ali i važna kognitivna vještina. Upoznaće se sa različitim alatima i tehnikama, kao što su: analiza, interpretacija, zaključivanje, objašnjenje, samoregulacija, otvorenost uma, koje mogu značajno unaprijediti njihove sposobnosti razmišljanja, uz praktične vježbe i istorijske primjere koji ilustruju njihovu primjenu.

Ishod lekcije

Polaznici će bolje razumjeti ključne vještine i alate kritičkog mišljenja i njihovu važnost za današnju medijsku pismenost i orijentaciju u savremenom medijskom svetu. Moći će da identifikuju izvore za vježbanje i unapređenje kritičkog mišljenja i razumiju istorijske primjere glavnih metoda kritičkog mišljenja.

Tok lekcije

min. 1 - 5: Uvodni dio

Uvodna aktivnost – Efektivan način uključivanja učesnika i postavljanja zajedničkih očekivanja je uvođenje nekoliko preliminarnih pitanja o temi. Predavač uvodi temu i sadržaj časova, priprema PauerPoint/Prezi prezentaciju; koriste se različite metode podučavanja: predavanje, diskusija, grupni rad, samorefleksija.

min. 5 - 20: Kolaborativno učenje

Učesnici razgovaraju o tome kako se kritičko mišljenje može unaprijediti i koje su vještine potrebne za to. Predavač objašnjava ključne informacije: osnovne vještine kritičkog mišljenja (analiza, interpretacija, zaključivanje, objašnjenje, samoregulacija, otvorenost uma) i pominje istorijske primjere kritičkog mišljenja (Sokratova metoda, naučna revolucija, prosvjetiteljstvo, projekat Menhetn).

min. 20 - 35: Diskusija i praktična promjena

Predavač postavlja pitanje koje treba kritički ispitati u formi Sokratove metode (predložene teme su relevantne za današnje vrijeme: "Društvene promjene u današnjem svijetu su nemoguće"; "Ekonomska nejednakost u svijetu raste" nasuprot "Apsolutno siromaštvo brzo nestaje" (Džordan Piterson); "Vještačka inteligencija će preuzeti sve naše poslove, i to nije nužno loša stvar" (Ilon Mask) itd.).

Da bi se ovi alati efikasno koristili, predavač vodi učesnike kroz sledeće korake:

1. Identifikujte problem ili pitanje.
2. Prikupite relevantne informacije iz pouzdanih izvora.
3. Primijenite odgovarajuće alate kritičkog mišljenja.
4. Analizirajte i procijenite informacije.
5. Donesite zaključke i odluke.
6. Razmotrite proces i rezultate.

min. 35 - 50: Kahoot kviz

Igrajte Kahoot kviz sa učesnicima koji pokriva različite aspekte alata i tehnika kritičkog mišljenja: Kviz o vještinama i alatima kritičkog mišljenja.

min. 51 - 60: Zaključna razmatranja

Napravite kratak sažetak lekcije, istaknuvši da kritičko i temeljno razmišljanje o aktuelnim pitanjima današnjeg svijeta može pomoći boljem razumijevanju, većoj samosvijesti i donošenju boljih odluka o sadašnjosti i budućnosti. Predstavite izvore za dalje čitanje i vježbanje. Postavite nekoliko pitanja koja će učesnicima pomoći da se sjete najvažnijih poruka koje ste željeli da prenesete.

Materijali / oprema

Video projektor; laptop/desktop računar; internet veza; pristup Moodle-u; primjeri novinskih članaka i scenarija za provjeru činjenica; hendauti ili digitalni linkovi za alate za provjeru činjenica; Prezentacija u Pauerpointu/Preziju koja sadrži vizuelne materijale (slike i video isečke).